HOMILIA

SANCTISS. DOMINI NOSTRI

CLEMENTIS XI.

PONT. MAX.

HABITA

IN DOMINICA RESURRECTIONIS

CHRISTI DOMINI

Inter Miſsarum Solemnia

IN BASILICA PRINCIPIS APOSTOLORUM

ANNO MDCCV.

FLORENTIÆ. MDCCV.

Typis Regiæ Celsitudinis.

Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

SURREXIT. [a] NON EST HIC: ECCE LOCUS, UBI POSUERUNT EUM. Verè Chriſtus ſurrexit, quia ibi amplius nō eſt, ubi mortuus jacuerat; verè ſurrexit, quia procul à Sepulchro receſſit; verè ſurrexit, quia non amplius moriturus ſurrexit. Hinc Angelo grande myſterium Evangelicis mulieribus annuncianti, ad veritatem Dominicæ Reſurrectionis comprobandam, non ſatis fuit dixiſſe, quod ſurrexit, niſi etiam addidiſſet, non eſt hic: ac locum, ubi eum poſuerant, vacuum oſtendiſſet. Surrexit, non eſt hic: ecce locus, ubi poſuerunt eum. Celebrantes [b] itaque (Venerabiles Fratres, Dilecti Filii) Paſchalis Feſti ineffabile Sacramentum, agnoſcamus, docente Spiritu Dei, ad cujus gloriæ participationem vocemur: imitemur quod colimus, ac cum Chriſto verè reſurgente,

a *Marc. cap. 16. v. 5.*

b *S. Leo ſerm. 13. de paſſione Domini.*

tanquam membra cum capite, verè itidem reſurgamus. Non verè ſurrexit, qui inibi adhuc permanet, ubi fuerat mortuus. Non verè ſurrexit, qui à ſepulchro non abeſt. Non verè ſurrexit, qui in id amat [a] recidere, unde ſurrexit. Quomodo ergo Chriſtus [b] ſurrexit a mortuis per gloriam Patris, ita & nos in novitate vitæ ambulemus; hoc eſt: quomodo Chriſtus, depoſitis [c] corruptelæ corporalis exvviis, redivivâ carnis aſſumptione refloruit, ita & nos antiquis peccatorum ſordibus abjectis ſpiritaliter reformemur, ſecuritatem [d] habentes æternitatis in reſurrectione Salvatoris. Exuamus antiquum [e] hominem cum actibus ſuis, induentes novum, qui ſecundum Deum creatus eſt. Deponamus veterem ſarcinam carnalis cœni, ac foedâ detersâ labe vitiorum, redivivâ [f] gratiâ immortalitatis ornemur. Appareant [g] in Civitate ſancta, in Eccleſia Dei, futuræ reſurrectionis indicia, & quod faciendum eſt in corporibus, fiat in cordibus. Revolvatur lapis, vincula diſſolvantur, & qui terrenarum cupiditatum pondere præ-

gra-

a Idem ſerm. 1. de reſurrect. Domini circa finem.

b Roman. ca. 6. v. 4.

c S Ambroſ ſermon. 54. de innovatione fidelium.

d Idem in Commentar. in epiſt. ad Romã. cap. 6.

e Coloſſ. cap 3. v. 9. & 10.

f S. Ambroſ ſermon. 54. de innovatione fidelium.

g S Leo ſerm. 13. de paſſione Dom.

gravantur, diſcuſſa [a] obſtaculorum mole, proſiliant. Hæc [b] eſt ſalutis via, & ceptæ in Chriſto veræ reſurrectionis imitatio. Chriſtus ſcilicet reſurgens [c] ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur; quod enim mortuus eſt, peccato mortuus eſt ſemel. Si igitur & nos, Dilectiſſimi, [d] mortui ſumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? Si culpas flevimus, [e] quid cauſæ eſt, ut in eaſdem relabamur? Dicamus cum Sponſa: Expoliavi [f] me tunica mea, quomodo induar illa? Lavi pedes meos: quomodo inquinabo illos? Pudeat ad Mundi illecebras reverti, quibus per pœnitentiam renunciavimus. Pudeat demum, poſtquam nova [g] ſuſcepimus indumenta Sanctitatis, in veterem [h] vilitatem degeneri converſatione redire. Hoc ſciamus, [i] quia vetus homo noſter ſimul Crucifixus eſt, ut deſtruatur corpus peccati, & ultra non ſerviamus peccato. Irriſor [k] enim eſt, non pœnitens, qui ea adhuc agere pergit, quæ flere non deſinit. Melius erat [l] illi non cognoſcere viam juſtitiæ, quam poſt agnitionem retrorſum converti ab eo, quod illi traditum eſt, ſancto mandato.

a *Idem ibidem.*
b *Idem ſerm. 1. de reſurrect circa finem.*
c *Roman. cap 6 v. 9. & 10.*
d *Roman. d. cap. 6. v. 2.*
e *Bernar. ſerm. in die Sanct. Paſchæ.*
f *Cantic. cap. 5. v. 3.*
g *S. Ambroſ d. ſerm 54 de innovatione fidelium.*
h *S. Leo ſerm. 1. in ſolemnit Nativit D. N. J. C. circa fin.*
i *Roman. cap. 6. v. 3.*
k *Ex Iſidoro Can. irriſor cauſa 33. quæſt. 3. de pœnit. diſt 3.*
l *Petr. c. 2. v. 21.*

Ter-

Terra ſcilicet [a] ſæpe venientem ſuper ſe bibens imbrem, atque adhuc proferens ſpinas, ac tribulos, reproba eſt, & maledicto proxima. Qui itaque hac die, quam fecit Dominus, fermento [b] veteris malitiæ abjecto, in azymis ſinceritatis, & veritatis Paſcha Domini celebratis, cavete ne, [c] cum mortui fueritis ſemel, iterum moriamini; jam enim non peccato moriemini, ſed veniæ. Cavete, ne ipſius pœnitentiæ [d] pœnitentiam agentes, exprobrari vobis audiatis propheticum illud: quam [e] vilis facta es nimis, iterans vias tuas! ac cum filiis [f] deſertoribus reputemini, addentes peccatum ſuper peccatum, & theſaurizantes vobis [g] irã in die iræ. Cavete, ne gravem hanc æterni luminis candori contumeliam faciatis, ut qui antiquæ noctis caliginem cognoviſtis, illam iterum diurnæ luci præferatis: comparationem [h] quippe videtur egiſſe, qui utramque cognoverit, & judicatò pronunciaſſe eam meliorem, cujus ſe rurſus eſſe maluerit. Noſtis profectò deſerentibus Ægyptum [i] aperuiſſe Dominum vias maris: circumfuſis deinde aquis illas texiſſe, ut ad deſertum pœnitentiæ properantibus pate-

fa-

b *S. Leo ſerm. 14. de paſſione Domini in fin.*

c *S. Ambroſ. in pſalm. 118. ſerm. 18. cap. 2.*

d *Idē lib. 2. de pœnit. c. 9.*

e *Ierem. cap. 2. v. 36.*

f *Iſai. c. 30. v. 1.*

g *Roman. c. 2. v 5.* Hoc eſt theſaurizare iram Dei peccata iterare. *S. Bonavēt. in cap. 5. Joann. collat. 26*

h *Tertul. lib. de pœnit. c. 5.*

i *S. Eucher. de Laude Eremi.*

faceret iter, clauderet reditum. Noſtis quæ ſermo divinus admonet: Fili[a] peccaſti? non adiicias iterum, ſed de priſtinis deprecare, ut tibi dimittantur. Unuſquiſque proinde noſtrûm iiſdem planè verbis, quibus Reparator noſter Paralyticum incolumitati reſtitutum moneri voluit, monitum ſe ſimiliter arbitretur: ecce[b] ſanus factus es, noli jam amplius peccare, ne deterius tibi aliquid contingat; noli[c] peccare poſt veniam, noli vulnerari poſt curam, noli ſordere poſt gratiam. Indulgentiæ ſiquidem ingratus eſt, qui poſt veniam peccat: ſanitate indignus eſt, qui[d] priori vix curato vulnere, novum amat vulnus, & quærit: nec mundari meretur, qui ſe poſt gratiam coinquinat. State igitur, Dilectiſſimi, & ſi verè conſurrexiſtis cum Chriſto, nolite[e] iterum jugo ſervitutis contineri; ſtabiles[f] eſtote, & immobiles, abundantes in opere Domini; ut cum beato Job dicere poſſitis: juſtificationem[g] meam, quam cœpi tenere, non deſeram. Id porrò ut feliciter aſſequi valeamus, reſurgentem Dominum enixè deprecemur, ut qui Paſchalia feſta[h] peragimus, hæc eo largiente mo-

ri-

a *Eccleſiaſt c 2. v. 1.*

b *Joann. c. 5. v 14.*

c *S. Joan. Chryſoſt. ſerm de lapſu primi hominis in fin.*

d *Idem Homil. 15. ad popul. Antioch.*

e *Galat c. 5. v 1.*

f *1. Corin. cap. 15. v. 85.*

g *Job. c. 27. v. 6.*

h *Eccl in Collect Dominic. in Albis.*

ribus, & vita teneamus. Rogemus miſericordiarum Patrem, ut nobis potenti ſuæ dexteræ auxilio dignetur adeſſe, eique cum duobus diſcipulis, qui ipſum, poſtquã reſurrexerat à mortuis, in fractione panis
a Luc. c. 24. v. 29. cognoverunt, fidenter dicamus: Mane[a] nobiſcum Domine, quoniam adveſperaſcit, & inclinata eſt jam dies. Ubique tenebræ, ubique luctus, ubique languor, ubique formido. Ingemiſcimus ſanè inter ærumnarum præteritarum recordationem, præſentium ſenſum, & metum futurarum. Incli-
b Ierem. Thren. c. 1. v. 9. nata eſt jam dies. Vide Domine[b] afflictionem noſtram. Vide Sanctiſſimam Petri Navem tot minarum ventis, tot bellorum fluctibus agitatam. Vide Eccleſiæ tuæ faciẽ, qua multiplicatis in Religione diſſidiis laceram, qua filiorum ſuorum iniquitatibus
c 2. Machab. c. 1. v. 1. ſordidatã. Inclinata eſt jam dies. Ne igitur nos[c] deſeras, Domine, in tempore malo,
d S. Bonaven. ser. 1. de reſurrect. qui naſcendo[d] contuliſti nobis conſortiũ naturæ, moriendo beneficium gratiæ, reſurgendo complementum gloriæ. Cuſto-
e Ierem. c. 2. v. 21. di vineam tuam[e] electam, quam plantaſti. Mane nobiſcum Domine: mane nobiſcum.

99 953772